

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . " 120—
tri leta . . . " 60—
za mesec . . . " 20—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 460—
pol leta . . . " 260—
tri leta . . . " 100—
za mesec . . . " 35—

JUGOSLAVIJA

Plačano do
Ljubljana
Ljubljana
Ljubljana

Za Ameriko:
celoletno . . . 4 dolarje
pololetno . . . 2 dolarja
četrtletno . . . 1 dolar.

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

se zaračunajo po
nem prostoru in sicer
visok ter 55 mm
prostora za enkrat 2 K
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj,
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Upori in nemiri po celi Italiji.

Trst, 1. julija. (Izvirno poročilo.)
Po celi Italiji so izbruhnili upori. Vo-
jaštvo in prebivalstvo je v boju z
državno silo, ki se sploh še pokori
vladi, s karabinjerji. Pred Ancono
so razvrščene bojne ladje in obsire-
ljive mesto, ki je v oblasti revolu-
cionarnega vojaštva in delavstva.

Albanci naravnost kapitulirali. Pri-
staniški delavci in železničarji v An-
coni so odpovedali kakoršnobodi
delo pri vojaških transportih. V Rimu
je nered in nemiri. Romagna, Um-
bria, Marche so v polni revoluciji. Ne
glede na to, da je revolucija v severni
Italiji takorekoč že kronična, je
eno gotovo: Italija se nahaja na
prevečer najtežje krize, kar jih je dr-
žava sploh kdaj doživela. Nič ne
veruje, da bo Giolitti sedaj mogel
obdržati državno krmilo čvrsto v
rokah.

Revolucionaren apel delavstva.

Rim, 1. junija. (Izvirno poročilo.)
Vodstvo socialistične stranke je skupno z
zastopniki Delavske konfederacije izdalo
vzporeden apel na delavstvo in revolu-
cionarno vojaštvo v Anconi. Apel se glasi:
»Socialistična stranka, konfederacija, vsa
proletarijat Italije pozdravlja upor v An-
coni. Socialistična parlamentarna skupina
se je odločno borila v parlamentu. Z ozir-
rom na revolucijo, na nastop socialistične
stranke in delovanje parlamentarne skup-
ne je vlada izjavila, da ne pošlje nobenih
čet v Albanijo. To je prav znamenita zma-
ga: zmaga ulice in stranke! A to ne zado-
stuje. Besedam meščanske vlade — sedaj
Giolittijeve — ne smemo zaupati. Izjave
niso v nobenem oziru zadostne. Ponavljaj-
mo in vzdigujemo klic: »Proč iz Valone!
Pozivljamo proletarce v vojašnicah, delav-

nicah in na poljih, da so čuječi in da pazijo
da nikdo ne odstopi. Vojske pozivlja na
proletarsko akcijo, da so pripravljivi k re-
voluciji. Če vlada ne drži besede in nada-
ljuje svojo vojaško ekspedicijo. Proletar-
jat boje na njih strani, pripravljen za vsak
slučaj. Ne dotikajte se vojakov in proletar-
cev v Anconi! Bodite pripravljivi za vsak
slučaj! Sežite si bratsko v roke! Apel
dalje omenja, da se bode delavstvo in vojaštvo
držalo lastnega Giolittijevega gesla, izgo-
vorjenega pred leti o priliki govora v Dro-
neru: »Rajše kot novo vojno — revolucijo!
Pripravljeni bodite na povelje, ki jo bodo-
ro vedeli o pravem basu izdati.
Apel končuje z besedami: »Čim nam
zagrozi nova vojna, je Vaša dolžnost, pro-
letarci in vojniki, edino: revolucija.«

Narodno predstavništvo.

Beograd, 1. julija. (Izvir. poroč.)
Po skoro 14dnevem odmoru se je
danes nar. predstavništvo zopet se-
stalo. Sejo je otvoril predsednik dr.
Ribar ob petih popoldne. Izvestil je
zbornico, da je spremljal regenta na
njegovem potovanju, proti čemur je
protestiral republikanec Prodanović.
Min. predsednik Vesnić je pofasnjal,
da je potoval dr. Ribar na njegovo
izrecno prošnjo. Poslanec Cobal je

vložil interpelacijo glede zaplembe
blaga, namenjenega za oblačilnico v
Ljubljani in pa glede 24urnega nepre-
trganega delavnika, ki ga baje na-
merava uvesti južna železnica. Po
razdelitvi zbornice v sekcije je pred-
sednik zaključil sejo. Prihodnja bo
jutri ob 3. popoldne. — Na jutrišnji
seji bo predložen poslanec tiskan
proračun za leto 1920—21.

REGENT PRIDE ZA VEČ ČASA V LJUBLJANO.

Beograd, 1. julija. (Izvir. poroč.)
Kakor se v tujakajšnjih parlamentar-
nih krogih govori, namerava regent
v jeseni neoficijelno za več časa po-
setiti Ljubljano in Zagreb.

REGENT POSETI ADRIJO.

Beograd, 1. julija. (Izvir. poroč.)
Po sijajno uspelem potovanju v Hr-
vatsko in Slovenijo, bo regent v naj-
krajšem času obiskal Bosno in Her-
cegovino ter se podal nato v Dalma-
cijo, kjer se namerava dalje časa
pomuditi v Dubrovniku.

ZNIŽANJE IZVOZNE CARINE.

Beograd, 1. julija. (Izvir. poroč.)
Glavna direkcija carine sklicuje v
Beograd anketo trgovskih, finančnih
in drugih gospodarskih strokovnja-
kov, da se posvetuje o reformi izvoz-
ne carine. Carina na mnoge predmete
se namerava sploh odpraviti, na dru-
ge znatno znižati.

NAŠI SOKOLI ODŠLI PO KOSTI NARODNIH MUČENCEV.

LDU Praga, 1. julija. Davi so od-
šli zastopniki jugoslovenskih Sokol-
ov v Terezín, kjer bodo kosti sa-
rajevske atentatorjev ekshumirane
in v spremstvu Sokolov odpeljane v
Sarajevo.

LIRA PADLA POD DINAR.

Beograd, 1. julija. (Izvir. poroč.)
Na včerašnji borzi se je zgodilo prvi-
č, da je padel kurz lire pod dinar.
Tudi vse druge tuje valute še stalno
padajo. Splošno vlada uverjenje, da
se bo dinar kmalu zjednačil s franco-
skim frankom, zlasti če se posreči
nemoten izvoz letošnjega žitnega pri-
delka.

SLOVESEN SPREJEM PRESTOLONASLEDNIKA V BEOGRADU.

LDU Beograd, 30. junija. Presto-
lonaslednik Aleksander se je s svojim
spremstvom vrnil ob 9. v Beograd.
Na peronu je bila postavljena častna
četa. Prestolonaslednika so pričak-
ovali člani vlade, ki so ostali v Be-
ogradu. Na peronu so bili tudi me-
tropolit Nikola, predsednik držav-
nega sveta z vsemi člani, predsed-
sednik kasacijskega in apelacijskega
sodišča, generali s častniškim zborom,
župan beogradske občine z ob-
činskim odborom in predstavniki raz-
nih korporacij. Ko je regent stopil iz
voza, so ga pozdravili ministri in
metropolit. Regent je sprejel služ-
beno poročilo častne čete. Ko je ko-
rakal skozi vojaški špalir je pozdravil
vojake z besedami: »Pomozi Bog ju-
naci!« Nato se ga pozdravili gene-
rali in vsi častniki; vsakemu je dal
roko v pozdrav. Ko se je vračal od
častne čete, ga je pozdravilo nav-
znočno mnogobrojno občinstvo z
burnimi živjo klici. Ijubezno je
kraljevič odzdravil in se med nav-
dušenim vzklikanjem množice pe-
ljal na dvor.

RATIFIKACIJA SANZERMENSKE MIROVNE POGODBE.

LDU Pariz, 30. junija. Senat je
z 263 proti 23 glasovom ratificiral
st. germainsko mirovno pogodbo.

ČEŠKI BANKET NA ČAST JUGOSLOVANOM.

LDU Praga, 1. julija. Snoči je dalo
društvo »Slovenska vzajemnost«
banket na čast jugoslovenskih go-
stov. Predsednik dr. Černy je goste
prisrčno pozdravil in obžaloval, da
v društvu še ni Poljakov in Bolgar-
rov. Dr. Kramar je govoril o sedan-
jem žalostnem položaju in o bodo-
čnosti Rusije. Naglašal je, da se je Ju-
goslavija za rusko pomoč izkazala
hvaležno z gostoljubnim sprejemom
ruskih ujetnikov. V imenu Jugoslova-
nov je govoril minister Svetozar
Pribičević, v imenu lužičkih Srbov
urednik srbskih »Novin« iz Budi-
šina.

DR. PAUL UMRL.

LDU Dunaj, 1. julija. Državni taj-
nik za promet dr. Paul je davi ob
polu sedmih umrl.

Nov požar.

Na jugu Balkana, pri sosedih Jugosla-
vije, je izbruhnul požar. Grške čete so za-
čele boj s turškimi kontinenti v Trakiji in
z armado Kemal paše v Mali Aziji. Če je
ta akcija istega izvira kot poljska proti Ru-
siji, se ne da še reči. Verjetno je pač precej,
da ima tudi tu Francija in ni manj Lloyd
George svoje prste vmes. Ministrski pred-
sednik Venizelos je pa menda tudi sam raj
vrzel grško armado na meje, kajti agitacija
proti njemu in propaganda za odstavljenje
kralja Konstantina se je v državi že tako
razmahnila, da je Venizelosa vlada v
najtežavnejšem položaju in od dne do dne
v večji meri izgubila svojo avtoriteto. Ve-
nizelos je smatral, da je najbolje, če se
prelpevačemu kotlu odpre ventil in obr-
ne pozornost mase drugam — zato so bili
razni grški bojni praporji proti poljescu.

Kako se bo ples končal, ni mogoče
proklovati. Prva grška poročila govore o
uspehih proti otomanskim četam, Franco-
ski vojaški strokovnjaki so pa precej v
skrbih. Znan podpolkovnik Priz se izraža
kot Pittja z besedami: v kratkem se bo vi-
delo, ali je udaril Venizelos prezgodaj ali
pa . . . prepozno. Priz pravi, naj bi se
Grški poslalo dovolj letal, kajti ta vojna se
bo končala z aeroplani, ki bodo edini mogli
odkrihati sovražnikove pozicije v gorah in
jih bombardirati. Druga visoka gospoda
med antanto pa že govori o Jugoslaviji, ki

naj bi nastopila proti Turčiji in na pomoč
Grški. Da je Srbija krvavo čutila grško
neutrlnost, ko je bilo treba na pot čez al-
banske gore, da zavestniška antanta trga
Jugoslavijo, tega se ti gospodje seveda ne
spominjo. Za nje smo mi le Kolonijalci, ki
naj pripomoremo do veljave pariškim in
sanremskim diktatom.

V take pustolovščine se mi ne bome
spuščali. Konflikt med antanto in mohame-
danskim svetom ni izgrača; ta boj pomeni
veljavo ali pa polom mirovne konference,
za katero se nam ni treba baš preveč nav-
duševati.

Italija je propadla v Albaniji, kamor je
Giolitti z vso naglico poslal barona Allot-
tija, da se pogaja (i) z albansko vlado.
Ancona je mogoče kamom mejnik v Italijan-
ski zgodovini. V Italijanskem parlamentu
govore poslanci (četudi šelo samo socija-
listi) v svojih interpelacijah o gospodu
Viktorju Emanuelu in zahtevajo, da vrne
narodu posest, ki si lo je vso nezakonito
pridobil. Francosko časopisje s strahom na-
poveduje, da se bodo vzdignile z orožjem
tudi njihove kolonije. Iz Londona poročajo,
da se bo v Delhih proglašila 1. avgusta
splošna stavka za celo Indijo, če se mi-
rovna pogodba ne spremeni. In Jugoslavija
naj nastopi v obrambo Pariza? Mi bomo
pač počakali druge priliko!

REGENTOVA ZAHVALA ZAGREBU.

LDU Zagreb, 30. junija. Ban dr.
Laginja je sprejel nastopno brzo-
javko: Ta trenutek je Nj. Vis. kra-
ljevič prispel popolnoma zdrav v
svojo prestolnico. Vzhičen vsled
sprejema v divnem Zagrebu in vseh
krajih mile mu Hrvatske in Slavo-
nije je Nj. kr. Visočanstvo blagovo-
lilo odrediti, da se Vam zahvalim v
njegovem imenu za sijajni sprejem
v glavnem mestu Hrvatske in Sla-
vonije, ki mu bo ostal v neizbrisnem
spominu. Podpis. Dr. Milenko Ves-
nić.

POSPEŠITEV REPATRIACIJE NAŠIH VOJNIH UJETNIKOV Z ITALIJE.

LDU Beograd, 29. junija. Vselej
posredovanja naša vlade se je v zad-
njem času pospešilo odpošiljanje voj-
nih ujetnikov iz Italije. Poslednji
transport s 310 ujetniki je došel v
Dubrovnik pred nekoliko dnevi.
Ujetniki izgledajo zelo slabo ter se
vsi pritožujejo nad trpljenjem in mu-
kami, ki so jih morali pretrpeti v Ita-
liji.

ŽENSKI KONGRES V ZAGREBU.

Beograd, 1. julija. (Izvir. poroč.)
Danes je bil otvorjen drugi ženski
jugoslovenski kongres. Za predsed-

nico je bila izvoljena ga. Kristiceva
iz Beograda, za podpredsednico pa
gg. Tavčarjeva iz Ljubljane in Kova-
čičeva iz Zagreba.

KRVAVI SPOPADI V RUMUNSKEM ZASEDENEM OZEMLJU.

LDU Budimpešta, 30. junija. Ker
so Rumuni demarkacijsko črto strogo
zaprlji, se pojavlja na ozemlju, ki so
ga zasedli Rumuni, velika nevolja,
ker ljudje ne morejo na žetev v mad-
žarsko nižino in si s tem preskrbeti
kruha. . . Vsled tega je prišlo med
prebivalstvom več občin in med ru-
munskimi četami do krvavih spopa-
dov.

ZADNJA BORZNA POROČILA.

Curib, 2. julija. (Izvirno poročilo.) Ber-
lin 14.65, London 21.84, Milan 32.90, Beo-
grad 30.75, Zagreb 7.50, Praga 12.85, Du-
nai 8.55

Dunaj, 1. julija. (Izvirno poročilo.) Za-
greb 210-232, Budimpešta 96-106, Praga
362-382, Varšava 106-120, ogrske žigosane
krono 95-105, češke krono 364-384, dinar
850-900.

LDU Zagreb, 1. julija. Devize: Berlin
180-188, London 280, New York 65, Pariz
480-680, Praga 162-170, Dunaj 45-46. Valu-
te: Dolarji 59-60, avstrijske krono 44, napa-
leondri 280-284, nemške marke 170-175,
Italijanske lire 43, češkoslovaške krono 150-
155.

VERA.

(Dalje.)

Povesila je za hip oči, čupala svoj
robec, potem je odgovorila:

»Resna sem preko svojih let. Brez
matere in sestre sem vzrasla na strani
strogega očeta; zato sem postala
rano samostojna. Mnogo sem brala
in še več razmišljala, zato mi svet in
življenje nista tako tuja, kakor mnogi-
m drugim moje starosti in mojega
stanu. Mislim, da morem prenesti ne-
veliko posvetnosti. Govorite!«

»Hvala. Rekli ste: česar nimam,
si moram lahko pridobiti. Gotovo —
samo v tem slučaju ne. Moje srce ni
več svobodno, lasti je žene, ki mi je
nekoč rešila življenje, in ki mi je ja-
ko jako blizu.«

»Lepa Rusinja, takoimenovana
grofica Winterstein — popolnoma
notančno sem poučena. Dame višje
aristokracije smo žal čestokrat prisli-
lene zatisniti oko pred takimi stvar-
mi. Tudi jaz bi poizkušala, sprjazniti
se s tem. Saj ste pač dovolj kavalir,
da pretrgate to razmerje, kakor hitro
izmenjava prstana?«

Sedaj je končno prišel čas, ko
more izigrati poslednjo karto in se
navosled osvoboditi.

»Motite se, princesa. Od Vere
Sepanova se ne ločim nikdar —
nikdar!«

Kri jej je zalila obraz. Vstala je
in stopila k oknu, potem je stopala
z dolgimi koraki po sobi.

— Sedaj se takoj završi, že se je
oddahnil. — Sedla je zopet — kaj
sedaj —?

»Potem pa postane Sepanova
resen faktor, ki moram z njim raču-
nati.«

»Ali sva sedaj na cilju, princesa?
Ta pogovor postaja čimdalje muč-
nejši. Izrecite besedo, ki me osvo-
bodil, ker s tem faktorjem ne morete
računati.«

»Moja bodočnost tudi meni ni še
docela jasna,« je rekel z drhtečim
glasom. »Vaši interesi imajo ostati
vedno in povsod na prvem mestu.
Saj bi mogel prositi na višjem me-
stu, da me odvežejo vladanja. Na
vsak način povzročiva brezmejno

nesrečo, ako se poročiva. — Vi,
princesa, bi bili v prvi vrsti in naj-
bolj oškodovani.«

Čupala in gladila je svoj robec,
svoje oči pa je vprla ostro vanj.

»Morda pa tudi ne, ako se mi
posreči spraviti na pravo pot moža,
ki je od narave dober in plemenit,
ohraniti deželni kneza in izpolniti oče-
tovo željo! Vse to bi bilo dovolj ve-
liko plačilo za žrtev moje osebene
sreče. Že več let sem se smatrala
zavezano in sem odbijala najsičaj-
nejše ponudbe. Ali naj se sedaj za-
radi neke sirene vsemu odpovem,
jaz, visokorojena dama? Kot so-
proga moram zmagati, in zaradi do-
bre stvari sprejemam boj z — ono.
Kot kneginja jo bom kmalu
odstranila. Idealist ste, ljubi brat-
nec — kakor mi je že rekel oče —
in menite, da ste dolžni tej osebi
večno zahvalo. Jo že odškoduj-
jemo.«

»Princesa, govoriti o Veri Sepa-
novi v takem tonu, vam najljubneje
prepuščam; znal jo bom ščititi
celo pred vašimi napadi.«

Princesa je nenadoma vstala.
Pod dočimom velikega srčnega ne-
mirja je stopila k njemu ter položila
celo svojo roko na njegovo ramo.
Zdrnil se je in zastrmel vanjo.
»Egon, dragi moi bratranec.

strašno ste zaslepljeni. Prebudite se,
povrnite se k sebi, bodite zopet cel
knez! V ime vaših podanikov, ki
vas ljubijo in so vas še nedavno
tako spoštovali, in ki vas ne morejo
več tako spoštovati, kakor bi vas,
vas rotim: otesite se teh nedostoj-
nih vezi, mislite na svoj narod, na
to cvetočo deželo, ki želi novega
gospoda pozdraviti z zanosom, mi-
slite na svoje dede, na svojo rajno
nevesto, mojo drago sestro! Okre-
nite se, Egon, okrenite se — o — in
mislite vsaj prav malo tudi name,
Egon —!«

Kratko htenje je zadušilo njen
glas, ki je vplivalo spričo njene zna-
ne hladnosti tem močnejše.
Knez je bil mrtvaško bled:
strašna slutnja, da, uverjenost, da
ga princesa ljubi, mu je izpolnila vse
bljete. Plaho so vpraševale njegove
oči njene in izkušale v njih čitati.
»Ona, verujoča v zmagovitost
svojih besed, pa je zrla mehko in
nežno, in za hip je izginila cela ostr-
čta okoli njenih drhtečih ust, zar-
dela lica pa so jo delala skoraj
lepo.

»Princesa«, je zajecjal, »v va-
ših besedah se skriva istina. Vaša
namera je dobra — govorite mehko,
plemenito —, toda jaz nisem le
knez, nego tudi človek in zato se

svoje ljubezeni ne morem odreči. . .
Saj ste ženska, Margareta, torej po-
izkusite razumeti srčni glas!«

Se vedno ni popuščala njena
mekhoba.

»Pač razumem srčni glas — a
prav zato, ker ga razumem — vas
hočem rešiti, Egon!«

»Mene rešiti? — Vi? — Mene?«

»Da, s svojo ljubeznijo!«

Kakor prisega se je čulo to pri-
znanje.

Odstopila je od njega ter bila
zopet vsa visokost v vsaki kretnji.
Mehanično je prikimal. Saj to so
bile verige, ki jih je čutil že preje in
ki se jim kot knez, kot poštenjak
zdaj ni mogel več odtgniti.
V naslednjem hipu se mu je za-
zdela ta misel zopet blazna. Katero
izmed teh dveh žensk naj žrtvuje
— prevara? Svojo nad vse ljubljeno
Vero, ki je ne more ostaviti, ali prin-
ceso, ki se je pravkar ponižala, da
mu je dovolila pogledati v svoje
srce in ki ji je bila usoda odvisna
od njega? Njegova čast mu je ve-
lela, zaslužiti jo.

Obnovite naročnino takoj, da
se Vam ne ustavi pošiljanje
lista.

Sokolstvo in armada.

Praga, 27. junija 1920.

Zivljenje, ki se je začelo te dni v Pragi je prepestro, prešumno, da bi ga bilo mogoče v časnikarskem pismu le približno popisati. Z vseh koncev sveta prihajajo gosti, odposlanci raznih mest in vlad. Velikansko zanimanje ulice vzbujajo med drugimi odposlanci Londona v starih zgodovinskih oblekah. Sokolstvo je preplavilo Prago, po njenih ulicah ne vidiš drugega, nego rdečo srajco in sokolje pero. Petsto izrednih vlakov dovažajo na dan v Prago udeležence zleta z vseh krajev češkoslovaške države. In vse te trume hite na prostor na Letni, da se tam poskusijo v svojih močeh. Ni mogoče biti na vseh prireditvah. Če si na stadionu na Letni, ne moreš biti pri prireditvah v Pragi. Za popis vsega tega bi bilo treba tisoč oči in rok.

V sokolski areni nastopajo mlade sile, katerim so napravili prostor stari, priznani bojevniki. Za prvenstvo v sokolskih vstajah so se borili letos popolnoma nove sile, pojavila so se nova imena, ki jih nosijo mladi Sokoli in mlade Sokolice.

Med nepreglednimi sokolskimi vrstami pa nastopa v svojih preprosto barvnih uniformah mlada češka armada. Tako dokumentira na eni strani sokolstvo, da hoče biti s armado enakovreden branitelj domovine; na drugi strani pa armada, da hoče biti nositeljica ne reakcionarstva in absolutizma, temveč napredka, prosvete in demokratizma. Pobratenje sokolskih in armadnih vrst na Letni je globokega pomena za razvoj češke armade in češkega sokolstva. Tu se praktično snujejo temelji bodočega mišičnega sistema.

V ponedeljek položijo sokolske vrste na Žižkovskem vrhu temeljni kamen za spomenik slavnega slepega vojskovođe husitske armade Žižke. Sokolstvo hoče slediti tradiciji husitizma in obnoviti husitske epopeje obnovljeni češkoslovaški državi. Spomenik se zgradi na onem kraju, kjer je 14. julija 1420. Žižka s 16 možmi in tremi ženami razbil težki napad več tisočglave mišenske konjenice, in s tem zlozil križarski vojski pogum, da je razpršila na vse strani prepričana, da jo je Bog zapustil in tako je širila strah in grozo pred Husiti.

Tako armado hoče ustanoviti češko sokolstvo v zvezi s češko armado svojih obnovljeni domovini. — Novo geslo je Sokolstvu dal prezident Masaryk, ki je zapisal v spominsko knjigo sokolstva sledeče češke besede: „Prilom, prelez, nepodlez!“

Nas Jugoslovane posebno zanima, kako se obrača češka javnost napram delegatom iz Jugoslavije. Mora se reči, da se prisrčno ne more obnašati, kakor se. Vsi večji češki listi so prinesli ob prihodu jugoslovanskih delegatov navdušene pozdravne članke na uvodnih mestih in vsi zopet in zopet razpravljajo o pomenu vsesokolskega zleta za razmerje med Čehoslovaki in Jugoslovani. Vsi so edini v tem, da smatrajo vsesokolski zlet za manifestacijo jugoslovansko-češkoslovaške bratstva, na katerega je cel češki narod bolj ponosen kakor na politične zveze z Italijani. Dr. P.-n.

SOKOLSKA SLAVNOSTI.

LDU, Praga, 30. junija. Današnji obhod Sokola je bil najpomembnejši od vseh dosedanjih. Udeležilo se ga je 50.000 Sokolov in Sokolice ter 900 Sokolov na konjih, veliko število Jugoslovancev, dalje gostje iz Amerike, Francije, Belgije, Švedske, Rusije, Ukrajine in drugih držav. Zastave Sokolskih društev iz vseh držav Stejze so bile ovite s črnim florom. Pri poklonitvi mestu Pragi pred staromestno hišo sta govorila doktor Scheiner in mestni župan dr. Baxa. Pri javni telovadbi je izročil londonski lordmajor Wallenfield vodji Češke Obci Sokolske Vaničku srebrni venec. V ponedeljek zvečer je bil v jugoslovanskem poslaniku dr. Ivanu Hribarju pozdravni večer, katerega se je udeležil tudi predsednik češkoslovaške republike Masaryk. — Masaryk se je zahvalil za pozdrav in je v prisrčnem govoru poudarjal prijateljstvo med Čehi in Jugoslovani. To prijateljstvo se mora metodno in v najkrajšem času izobličiti. Danes ob deveti uri dopoldne se je vršilo izvanredno zborovanje Češke Obci Sokolske. Ob desetih dopoldne se je vršila na otoku Zofin velika vladovanska slavnost, ki so jo praznovali Jugoslovani. Ob tej priliki se je vršil tudi slovesen javni nastop jugoslovanskih telovadcev. V imenu tržaških Slovencev se je poklonil predsedniku Masaryku dr. Wilfan. Predsednik Masaryk je prisrčno pozdravil zastopnike in je v daljšem govoru

popraševal po položaju v zasebnem ozemlju.

LDU, Praga, 30. junija. Zadnji dan oficijelne Sokolske slavnosti zapuščajo posamezne Sokolske čete Prago. Ljudstvo jih navdušeno pozdravlja. Jutri odide angleški lordmajor in zastopnik mesta Pariza. Pri vladovanski slavnosti, ki se je vršila danes dopoldne na Zofinu, je govoril o pomenu slavnosti v slovenskem jeziku filozof Ferdo Kozak, v češkem mediciner Bogoljub Konstantinovič. Po govorih je nastopil v javni telovadbi jugoslovanski Sokol iz Prage z motivom osvobodjenja in združenja. Voja Jovanović je prednašal Rakičevno pesem. Pevsko društvo „Jadran“ pa je odpelo nekaj narodnih pesmi. Slavnost je zaključila živa slika jugoslovanskih Sokolov in Sokolice, ki je predstavljala osvoboditev. Slavnosti so prisostvovali jugoslovanski poslanik dr. Ivan Hribar, župan dr. Baxa, dr. Scheiner, zastopniki Londona in Pariza ter Lužiških Srbov. Dopoldne je deputacija jugoslovanskih Sokolov položila na Hlsov spomenik venec. Popoldne je bila javna telovadba za delavce, ki je došlo v ogromnem številu. Zvečer je bil v Obecnem domu jugoslovanski koncert. Ob sedemnajstih je francoski poslanik sprejel tuje goste. Pozornost je vzbujalo delstvo, da se za Italijane ni posebno brigalo in da so bili popolnoma v ozadju.

Revolucionarno gibanje v Italiji.

LDU Beograd, 30. junija. Iz Rima poročajo: O priliki vstaje v Anconi, ki zavzema vedno bolj revolucionaren značaj, so proglašili delavci splošno stavko. Po mestu hodijo tolpe, ki plenijo in se pretepaajo. Krivavi spopadi s policijo so na dnevnem redu. Vstaji npadajo tudi vozove in streljajo s strojnimi. Včeraj so napadli nek tak voz in pobili pet potnikov. Proti ustašem, ki so se ustavili v utrjenih postojankah okoli Ancone, je nastopila tudi še artiljerija. Bataljon karabinierjev je naskočil na postojanke in zavzel utrdbo Scrimo. — Tudi v okolici je velik nemir, med ustaši in orožniki pa se bje pravcata guerilla. Po vsej deželi je vzpizorilo socialistično delavstvo ljuto kampanjo v protest proti pošiljanju čet v Albanijo. Kakor javljajo nekateri listi, je vzmernirjenje vedno večje. Pobunil se je tudi dvajseti bersaglierski polk v Milanu v trenutku, ko je dobil nalog, da odide v Albanijo.

LDU, Rim, 30. junija. V današnji seji zbornic so predložili socialistični poslanci dnevni red, ki se peča z zahtevo socializma, da italijanska vlada odpokliče svoje vojake iz Valone. Pri tej priliki je izjavil ministrski predsednik Giolitti: „Najprej izjavljam, da vlada ne bo poslala nobenih čet več v Albanijo, in drugič, ko sem bil jaz ministrski predsednik, sem bil mnenja, da ni treba, da bi v Albanijo pošiljali svoje čete Avstrija ali Italija in da bi bilo najbolje, da prepuščimo vzdržavanje politične svobode v Albaniji albanski vladi. Tako pa je danes Albanija torišče meščanske vojne in je ogrožena od vseh strani. Mislim, da ni potreba, da se Italija odreče vsem mandatim in pa protektoratu nad Albanijo, kar bi utegnilo povzročiti veliko nezadovoljnost Albancev. Albanija je strategična točka, ki bi bila za nas zelo opasna, če bi se nahajala v rokah države, ki nam je neprijateljska. Italijanska vlada zagotavlja, da Albanije ne bo prevzela nobena druga država. Kadar bo Albanija solidno organizirana, tedaj bo Italija poizkušala doseči z njo sporazum glede vprašanja Valone. — V imenu socialistov je izjavil poslanec Modigliani, da je zadovoljen z zagotovitvijo, da vlada ne bo pošiljala čet v Albanijo. Ne ugaja mu pa to, da od dne do dne odlagajo izpraznitev Albanije. Predvčeršnjim je vlada sklenila, da se pošlje baron Aliotti kot pooblaščen minister v Albanijo v svojstvu poslanika italijanske vlade, da v Tirani z albansko vlado uredi vsa vprašanja, ki se tičejo italijanskih interesov v Albaniji. Aliotti je poznan kot velik prijatelj Giolittijev. Na ta način meni italijanska vlada, da bo dosegla mir v Albanijo. — Z ozirom na vest, nanašajočo se na Aliottijev odposlanstvo javlja AGENCYA Stefani: Pooblaščen minister Aliotti je sinoči odpotoval v Albanijo.

LDU, Rim, 30. junija. Socialistični poslanca Roberto in Flora sta predložila v zbornici v današnji seji zbornice naslednji dnevni red: 1. zahteva se konstituiranje skupnega republikanskega režima zbornic; 2. g. Viktorju Emanuelu naj se dovoli rok osmih dni, da vrne italijanskemu narodu vse premočnine in nepremičnine svoje imovine, ki so nezakonit-

lim potom dole v njegovo posest. — (Flora je advokat in sin senatorja Flora, ki je bil župan v Turinu.) Ta predlog čeprav nima povsem resnega značaja, najbolje ilustrira današnje razpoloženje v Italiji.

Avstrijska drž. kriza.

Dunaj, 28. junija 1920.

Same v bajki je lev velikodušen in odpusti miši, ki je vdrla v njegovo kraljestvo, čeprav je pri tem razjedla mrežo, v kateri je bil vjet in ga s tem oprostila. Tudi politika ne pozna velikodušnosti, in tako se vleče avstrijska vladna kriza že skozi celih štirinajst dni, ne da bi rešitev vprašanja, ali naj ostaneta državni kancelar dr. Renner in državni tajnik dr. Deutsch še nadalje na svojih mestih ali ne, prišla samo za korak naprej. Krščanski socialci so se postavili na stališče „non possumus“ in zahtevajo oblastno, da obedve njim neprijetni osebi odstranita iz vlade. Slabi, kakor so sedaj nekdanji gobezdavi patent-nemci, so se ponudili tej stranki kot nenaproseni pomočniki — kakor krščansko socialno časopisje ponovno naglašajo — in atko vidimo tu zelo redek primer politične breznačelnosti, da sta se zvezali dve politični stranki, katerih končni cilji so popolnoma različni, samo za to, da bi tretji stranki t. j. premočni socialni demokraciji zadali kolikor mogoče težek udarec.

Ta nenaravna zveza povzroča veliko politično zmedo, v kateri se naj reši vprašanje novih volitev in pa določa oblika medvladja do novih volitev, ki bodo pokazale, kdo naj prevzame vlado.

Danes ste razmere tako, da se že mora računati na odstop doktor Rennerja. Resni politični krogi so mnenja, da je s tem prišel začetek konca. Kajti, da je dr. Renner eden najmožnejših avstrijskih mož in da je s svojo zapadno-orijentirano politiko zadel vedno prav, o tem ne dvomi v Avstriji nihče, ki ima kakikaj političnega razumevanja. Krščanski socialcem okoli izdajatelja „Reichspost“ drja. Funderja in kričškemu poslancu Schönbauerju se je sicer posrečilo omajati pozicijo drja. Rennerja, tako, da je Rennerjevo slovo od urada še samo vprašanje kratkega časa, toda vkljub temu moramo vendar naglašati, da bodo kmalu vsi krogi obžalovali odstop tega zmožnega moža.

Reparacijska komisija je pričlenja poslovanje in ena njenih najvažnejših nalog je, da prinese red v kaos, v kateremu se nahaja sedaj avstrijska politika. Se enkrat naglašamo: doktor Renner bo padel kot žrtev današnje politične konstelacije, toda brezdomno bo prišel zopet na površje in izvedel to, česar se vele-nemci najbolj bojijo, t. j. kolikor mogoče tesno pridruženje Avstrije k antanti.

Razkol med komunisti.

Ponovno smo že poročali o nasprotjih, ki so se pojavljala v taboru jugoslovanskih komunistov. Opozorjali smo zlasti na spore med zmernimi in radikalnimi strujami, ki so se pojavljali pri volitvah odposlancev za vukovarski kongres. Zlasti ostra so bila ta nasprotja v Beogradu in Zagrebu. Znano je, da je v teh dveh mestih skoro ves proletarijat v komunističnem taboru. Zato je tudi umevno, da je veliki del teh komunistov pač morda komunističen v teoriji, ne pa v smislu neprestane in brezmišelnje revolucije, ki jo propagirajo nekateri izmed ekstremnih komunističnih voditeljev. V Zagrebu in Beogradu so se stvorile na ta način v komunistični stranki močne zmernne skupine, ki so ponovno nastopile proti rovarjenju nepremišljenih agitatorjev. Vodja zmernih komunistov v Beogradu je znani poslanec Dragiša Lapčević, ki ima za seboj bržčas večino srbskega proletarijata. Zagrebške zmernne komuniste vodi strokovni organizator hrvatskega proletarijata Svetozar Delić, ki je bil kakor znano pri zadnjih občinskih volitvah izvoljen za zagrebškega župana, a od vlade nepotrjen. Na slovenskem se razkol med komunisti še ni pojavil tako močno, ker je stranka še mala in mlada, ter je za to vsa zaposlena z agitatoričnim delom in zlasti z bojem proti desničarjem, ki se jim pod Kristanovim, Prepeluhovim in Uratnikovim vodstvom začeli v zadnjem času zopet občutno stopati na prste, ter jim odvzeli že celo vrsto njihovih nekdanjih domen.

Na vukovarskem komunističnem kongresu, ki se je vršil pretekli teden, so se pojavila nasprotja z vsoto in dovela do definitivnega razkola v komunistični stranki. Kongres je imel namen, da iziši pojme o komunizmu in tjejni jugoslovanski proletarijat na podlagi Natega mar-

kističnega programa. Kongres pa je končal na ta način, da so voditelji zmernih frakcij, takozvani centur-maši, moralno vrženi iz stranke. Nobeden izmed njih ni bil voljen v strankino vodstvo. Med temi deožiranci so tudi dosedanj voditelji slovenskih komunistov dr. Lemež, Golouh in Petrič. „Naprej“, ki poroča o vukovarskem kongresu, ugotavlja, da ti trije politiki niso več upravičeni nastopati v imenu komunistične stranke. Ta jih je zavrgla ker se je baje prepričala, da niso nikali komunisti, ampak še vedno socialisti, ki pa so se prenačljeno ločili od stare strankine organizacije.

Ker sta bila Lemež in Golouh duševna voditelja slovenskih komunistov, je verjetno, da jima bo velik del teh ostal zvest tudi v bodoče. Zato bo zelo zanimivo zasledovati razvoj slovenskih komunistov v bližnji bodočnosti. Naši komunisti spadajo po veliki večini med zmernne. V kolikor so si idejno sploh na jasnem in niso komunisti samo iz nezadovoljnosti in anarhizma, se priznavajo pač h komunističnemu programu. Niso pa pristaši komunistične taktike neprestanih političnih štrajkov in taktike, ki hoče dovesti de-

javstvo v nebesa preko občupa. Zato bo vukovarski razkol dovedel bržčas tudi do razkola med slovenskimi komunisti.

Beleške.

Zloraba regentovega obiska.

Načelstvo demokratske stranke se je bavilo na svoji seji 30. p. m. z obiskom regenta Aleksandra v Sloveniji. Načelstvo je vzelo z veseljem na znanje zahvalo, ki jo je izrekel ministrski predsednik Vesnić pristatšem demokrat. stranke za sodelovanje pri sprejemnih svečanostih. Ob enem pa je ugotovilo, da je vladna stranka regentov obisk zlorabila v strankarske namene, da je povsod silila v ospredje svoje pristaje, napredno prebivalstvo pa odpravila. Ugotovilo je nadalje, da se je vlada trudila, da bi pri sprejemu deputacij, kakor tudi pri drugih prilikah prepričala ožji stik med regentom in narodom. Načelstvo JDS se v svoji izjavi naposed zahvaljuje najprej v javnosti, da je kljub raznim klerikalnim netaktičnostim nastopila disciplinirano, tako da se je proslava izvršila brez incidentov.

Jugoslavija.

Zastava carja Dušana se izroči regentu Aleksandru.

LDU Beograd, 30. junija. »Balkan« javlja: Menih samostana Hilandara so se odločili prinesiti v Beograd zastavo srbskega carja Dušana in jo na najsvetanejši način izročiti prestolonasledniku kraljeviču Aleksandru v znak najvišjega odklonjanja in kot simbol zmage. Ta svečanost bo imela splošen narodni in državni značaj. Ob tej priliki se bo vršila tudi proslava zmage in triumfalni obhod naše vojske skozi Beograd s prestolonaslednikom Aleksandrom na čelu.

Vprašanje častniških plač.

LDU Beograd, 30. junija. Beogradska »Politika« doznavajo, da se bo istočasno z regulacijo plač civilnih uradnikov rešilo tudi vprašanje častniških plač. Že na veliki anketi, ki se je prošle zime bavila s tem vprašanjem, so poizkusili tudi častnike uvrstiti v razrede. Vendar takrat ni bilo mogoče doseči sporazuma. Sedaj pa so premagali še zadnje ovire in so tudi častnike uvrstili v činovne razrede. Po načrtu, ki se sedaj izdeluje v vojnem ministertvu, je razdelitev naslednja: I. razred vojvoda, II. razred armijski general, III. divizijski general, IV. polkovnik, V. podpolkovnik, VI.

major, VII. kapetan I. razreda, VIII. kapetan II. razreda, IX. poročnik, X. potporučnik. Plače posameznega razreda odgovarjajo plačam civilnih uradnikov istega razreda. Potemtakem pričnejo častniki svoje službovanje že z X. razredom, dočim se uvrste civilni uradniki pri vstopu šele v XI. plačilni razred. Vojvoda bo imel torej čin ministrskega predsednika, dosedaj pa je imel čin ministra. Poleg častniških plač se bo znatno izboljšalo tudi gnotno stanje podčastnikov. Ista komisija, ki je izdelala načrt o ureditvi plač civilnih uradnikov, bo pod predsedstvom g. Marka Glurčiča izdelala tudi načrt za ureditev plač častnikov.

Ustavna komisija, ki se je zadnje dni mudila v Sarajevu, se je vrnila v Beograd, kjer bo sedaj sestavila poročilo o svojem potovanju po celi državi in o administrativnih razmerah v posrednih pokrajinah.

Kongres poštnih in telegrafskih uradnikov se bo vršil tekom julija v Beogradu. Na kongres pridejo delegati iz cele države.

Veseli bohemski večeri. Ob času kongresa jugoslovanskih glumcev v Zagrebu se poleg raznih predstav in gledališnih priredil tudi več veselih bohemskih večerov, na katerih nastopijo igralci iz cele kraljevine.

Razna poročila.

Nadaljevanje Krasinovič pogajanj v Londonu.

LDU London, 30. junija. Krasin je imel včeraj razgovor z ministrskim predsednikom Lloyd Georgeom in s trgovskim ministrom. V tem razgovoru so razmotrivali možnost vzpostavitve trgovskih odnošajev. Krasin pa ni mogel dati jamstev, ki jih zahteva angleška vlada.

Vprašanje bojkotiranja Madžarske.

LDU Dunaj, 1. julija. Včeraj popoldne se je pod predsedstvom državnega kancelarja dr. Rennerja nadaljeval razgovor o vprašanju bojkota. Madžarski poslanik dr. Gratz je podal pojasnila o onih točkah, o katerih je dobil od svoje vlade informacije.

LDU Dunaj, 30. junija. Pogajanja glede bojkota Madžarske niso dosegla še nobenega rezultata. Madžarska vlada ne more pristati na to, da bi zagotovila, kar zahtevajo od nje. Komisija Zveze delavskih strokovnih organizacij, ki se pogaja z njo, bo izročila vso stvar svetu zveze narodov.

Vojni dolg Nemčije.

LDU Berlin, 1. julija. Na včerajšnji seji glavnega odseka državnega zbora je naznanil državni finančni minister dr. Wirth, da znaša ves dolg Nemčije 265 milijard mark.

Poljaki norijo dalje.

LDU Berlin, 1. julija. »Deutsche Allgemeine Zeitung« javlja iz Haaga: Kakor se poroča iz Londona, nadaljuje Poljska mobilizacijo in je pozvala k orožju vse moške med 20. in 30. letom.

LDU Berlin, 1. julija. Kakor javljajo listi iz Allensteina, je pobegnilo preko meje mnogo prebivalcev soldauskega okrožja

pred terorističnimi nasilnimi naredbami Poljakov v svrhu poziva vseh vojskih obvezancev k orožju.

Zbližanje med avstrijskimi soc. demokrati in krščanskimi socialisti.

LDU Dunaj, 30. junija. Med socialnimi demokrati in krščanskimi socialci je prišlo do odločilnega zblizanja v vseh točkah. Državni kancelar bo ostal najbrže dr. Ha-nusch, ki je bil dosedaj državni tajnik.

Ukrajinsko vprašanje in konferenca v Spai.

Predsednik pariške ukrajinske delegacije grof Tyszkiewicz je naslovil na memorandum faktorje, ki se bodo udeležili konferenca v Spai noto, v kateri prosil, da se v Spai razpravlja tudi o ukrajinskem vprašanju. Svojo prošnjo utemeljuje Ukrajinci s tem, da se vsi ruski produkti, ki prihajajo v poštev pri eventualni zamenj blaga med Evropo in Rusijo, nahajajo v Ukrajini.

Krim v sovjetskih rokah. Na Krimu in na vsem sosednjem ozemlju, ki so ga zasedli prvostolci, je prevzela izvrševalno oblast sovjetska vlada.

Pogajanja med Rusijo in Norveškjo, iz Moskve poročajo, da pričakuje sovjetska vlada, da bo začela nor. vlada v najkrajšem času pogajanja o vprašanju, ki se tičejo obeh držav in da bo ruski zastopnik Litvinov kmalu dobil olajšave glede potovanja na Norveško. Cilj pogajanj je sporazum med obema državama glede vprašanj, ki se tičejo Rusije in Norveške.

Dreyfus se živi. Vest o Dreyfusovi smrti, ki je prišla iz Svice, ni, kakor nazadno poročajo, resnična. Baje gre tukaj za zamenjavo imen in je umrla neka druga oseba, ki se ravnotako piše.

Gospodarstvo.

BORZA.

LDU Praga, 30. junija. Borza. Devize: Beograd 207, Zagreb 59, Dunaj 26.50. Valute: Jugoslovanski dinarji 238, avstrijske krome 25.50.

+ Pocenitev ževčev v Čehoslovaki. 9. t. m. se je vršila v Pragi skupščina češkega tarifnega društva za usnje. Na seštanka se je ugotovilo, da se mora po sedanjem padcu cen znižati tudi cena proizvodov usnja, posebno čevljev od 25-30%

SPORAZUM MED AVSTRO-OGRSKO IN NARODNO BANKO.

LDU, Dunaj, 1. julija. Kakor doznavajo »Neues Wiener Tagblatt«, je med Avstro-ogrsko banko in jugoslovansko Narodno banko došlo do sporazuma, po katerem prevzame z današnjim dnem Narodna banka podružnice Avstro-ogrsko banke v Jugoslaviji.

Dnevne vesti.

Korošci na Bledu. Sprejemu regenta Aleksandra na Bledu je prisostvovalo nad 2600 Korošcev. Med njimi je bilo okoli 200 oseb v narodnih nošah in nad 450 šolske dece, iz vsake šole po 10 do 15 otrok. Prišlo je tudi mnogo Ziljank iz Ziljske doline, ki pripada sedaj Avstriji.

Rektor in dekani na ljubljanskem vsenčilšču za šol. l. 1920/21. Na univerzi kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani so za študijsko leto 1920—21 izvoljeni: za rektorja: dr. Rikard Zupančič, profesor matematike na tehniški fakulteti; za dekana filozofske fakultete: prof. dr. Ivan Prijatelj; za dekana juridične fakultete: profesor dr. Gregor Krek; za dekana medicinske fakultete: prof. dr. Alfred Šerko; za dekana tehniške fakultete: prof. dr. Makso Samec; za dekana teološke fakultete: prof. dr. Aleš Ušeničnik.

Cene sladkorja padajo. Cene sladkorja rapidno padajo; tekom enega tedna je padla cena od 80 K na 64 K. Sedaj se moramo že čuditi tvrdkam, ki javno po inseratih kriče, da prodajajo sladkor po 64 K kg na debelo, dočim opažamo po ljubljanskih trgovinah, da stane kg sladkorja 64 K na drobno.

Sprejema prestolonaslednika regenta Aleksandra se je udeležila slikovita skupina Belokranjcev, katero je aranžiral belokranjski učitelj g. Božo Račič. Ker je skupina zbujala veliko zanimanje, se k njej še novrnemo.

Odlikovanje. Regent Aleksander je odlikoval šefa Zdravstvenega oddelka za Slovenijo dr. Ivana Oražna za njegove izredne zasluge, ki si jih je stekel kot zdravstveni referent Dravske divizije zlasti ob priliki grozeče epidemije pagavice, z redom Beleza Orla IV. razreda. Dr. Oražen je bil odlikovan že za časa balkanske vojne z redom Sv. Save II. razreda v priznanje za njegovo požrtvovalno delovanje kot vrostovoljni šef-zdravnik v srbski vojski.

120 let star orjaški pastirski klubok brez vsakega naklata, ki je bil razstavljen na ljudski veselici pod Cekinovim gradom v kamniški planinski koči, naj pošlje all vsaj javi oni, ki ga je shranil Čitalnici v Kamniku. Prosim!

Jurij König, duhovni svetnik in župnik na Vinici je umrl v torek, 29. t. m. König je znan izza žalostne vinskih afere, ki se je končala letos pred ljubljanskim sodiščem, katero je starega Königa oprostilo.

Zdravniško štipendije. Ministrstvo za narodno zdravje je razpisalo osem zdravniških štipendij in sicer po eno štipendijo za proučevanje socialne higijene, epidemiologije, bakteriologije, rasne higijene, tuberkuloze, obrtne in industrijske higijene, občne higijene in stavbene higijene. Štipendije znašajo 10.000 dinarjev za eno šolsko leto razven povračila stroškov za študij, kurze, laboratorije in potne stroške. Natečaj traja do 1. septembra t. l. in je prošnje vlagati potom Zdravstvenega oddelka za Slovenijo in Istro v Ljubljani. Kraj, v katerem se ima proučavati področja stroka, predpiše ministrstvo za narodno zdravje. V prošnji mora prosilec izjaviti, da bo, ako dobi štipendijo, podpisal revers, s katerim se zaveže, da bo trilateral tako dolgo, kakor bo vžival štipendijo, služil v državni službi in da ne bo izvrševal privatne zdravniške prakse. Interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

Zdravniška služba. Razpisana je služba okrožnega zdravnika v Rajhenburgu. Interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

Ljubljana.

Za koroške otroke je darovala tukajšnja koroška gospodarska družba 5000 kron ob priliki cvetličnega dne za koroško mladino. Posnemajte!

Konservatorij Glasbene Matice. Golenč, ki želijo jeseni vstopiti v konservatorij ali dramatično šolo, pa so se v poletnem terminu vpisali, naj pridejo k sprejemnemu izpitu v soboto, dne 3. julija dopoldne ob 10. uri all popoldne ob 3. uri v dvorano Glasbene Matice v Veg. vo ulico 7/II.

Korespondent »Berliner Tageblatt« dr. Lederer je prispel v Ljubljano.

Na Osrednjem zavodu za žensko domačo obrt v Ljubljani, Turjaški trg 3, v II. nadstropju, je otvorjena razstava učnih del zavoda in šipkarskih del na Slovenskem do nedelje opoldne, 4. julija in sicer od 8. do 12. in od 14. do 17. ure. Osrednji zavod za žensko domačo obrt obstoji šele 4 mesece.

Nov maksimalni cenik za dimnikarska dela v Ljubljani. Ministrstvo trgovine in Industrije, oddelek v Ljubljani, določilo je v razpisu z dne 16. junija 1920, šte. 4037, nov maksimalni cenik za dimnikarska dela v Ljubljani. Ta cenik je dobili v mestnem ekspeditu proti plačilu stroškov.

Poskus izsiljevanja. Pišejo nam: 24. junija je prišla neka ugledna obitelj na Viču nepodpisani list, v katerem zahteva nekdo, da se mu naj prinese na neko določeno mesto desetstotih kron, ker si jih bo sicer pri omenjeni obitelji sam poiskal. Imenovana obitelj je groznila iz strahu ugodila in prinesla na označeno mesto denar,

po katerega pa ni nihče prišel. Prepričan smo, da je pisec groznilnega pisma nameraval s tem doseči nekaj drugega. Zdi se nam, da dobro pozna njega in šefa njegovega podjetja. Toliko v znanje pisca tega pisma in v pozornost občinstva.

Popravek. V tokrovem poročilu »Regent med narodom« nam je tiskarski škrat nekoliko ponagajal. Pod odstavkom »Regent — Sokole« se mora glasiti stavek »Diveč se z velikim vzhujenjem izbornim vajam — Gostičeve I. t. d. in ne, kakor je bilo napačno poročeno Šumiljove vrste. Toliko v poljanilo, da se ne bode čutil kdo prizadetega in žalnega in resnici na ljubo.

Kako so trnovski paglavci kres žgali. V flegmatičnem ljubljanskem predmestju Trnovem so sklenili štirje nadebudni fantički lepi Fridki, ki se silno zanimajo za slovensko slovstvo, dalje nagajivi Joško, ki goni po dnevu oblič in dva kandidata za čevljarsko umetnost Tinček in Tonček, da na vsak način zažgo na kresni večer velik kres v čast osvobođenju Ukrači so iz Krzetovega kozolca pri Malem Grabnu 190 kg sena ter ga na Trnovskem pristanu tik plavalnega prostora športnega kluba slovesno sezgali. Posledice bodo se veda malo manj slavnostne — — —

Zgubila se je 30. junija zvečer od 7.—10. ure pri »Čadu« do gozda zlata zapesnica. Ker je to bil drag spomin se prosil postonega najditelja, naj vrne proti nagradi in prinese na Upr. »Jugoslavije«, 993/II.

REGENT NA LJUBLJANSKEM GRADU.

Že v zadnjem poročilu smo kratko omenili, da si je regent Aleksander v nedeljo popoldne po obisku ljudske veselice pod Cekinovim gradom ogledal tudi mogočni ljubljanski grad. S svojim avtomobilom se je regent peljal do Dolenjskega mostu in od tam na grad. Stanovalci ljubljanskega gradu, od katerih so bili nekateri priče trpljenju naših političnih preganjanecv, katere so tja vlačili avstrijski pandurji iz vseh krajev Slovenije, zlasti iz Istre, Trista, Goriške, Reke in Kranjske, so stari grad nadve okusno in svečano okrasili. Vhod je bil preprežen s preprogami, tako tudi dvorišče in stopnjice, ki vodijo v stolp. Starozgodovinska kapelica Sv. Jurija je bila s cvetjem in zelenjem okrašena ter z žarnicami razsvetljena. Ko si je regent ogledal kapelico, je odšel v stolp. Zanimal se je za starega, že 39 let v stolpu stanujočega čuvaja Svetla, kateri ne more vsled revmatizma zapustiti tesnega stanu v stolpu in ni bil že nad dve leti spodaj v mestu. Regent je vse člane čuvajeve rodbine ljubeznivo nagovoril ter jih povpraševal po življenjskih razmerah. Na vrhu stolpa so postavili več lenih naslonjačev in si je regent kakih 10 minut ogledoval krasno poročilo po Gorenjski in Dolenjski. Velikani Kamniških planin in Karavank so bili žal zastrti v lahno meglo, tako da se ni mudi pravi razgled. Regent se je potem vpisal v spominsko knjigo na poseben list: »Aleksander. 27. VI. 1920.« Čuvaj si je za to slovesno priliko kupil drago, fino pero, katero pa je bilo nerabno, kajti pri pisavi je napravilo veliko packo in ni hotelo nikakor pravilno pisati. Vsi tedn tega se je potem regent podpisal s svinčnikom.

K STANOVANJSKI KRIZI.

(V zadnjem času so prinašali listi članke in študije k znanju Gosarjevi stanovanjski naredbi. Priljubimo danes članek, ki smo ga dobili od ljubljanskega uradnika, ki osvetljuje drugo stran zadeve. Ured.)

Ljubljanski župan je priobčlil v »Slov. Narodu« tik pred prihodom prestolonaslednika članek, ki sega do neokusnosti. Župan dr. Tavčar brani ljubljanske milijonarje pred energičnim korakom poverjenjstva za socialno skrb radi gradnje novih hiš. Poverjenjstvo za socialno skrb se je končno odločilo na podlagi danih podatkov h odločnemu koraku, ki je edino pravi za sedanje razmere: ljubljanski milijonarji naj bi postavili hiše vsaj zase, da se omili stanovanjska beda. Korak pov. za socialno skrb je popolnoma umeven. Ljubljanski župan pa nad milijonarji, ki se jih ta odredba tiče, tarna, češ, da toliko in toliko rodbin ravno ob prestolonaslednikovem prihodu strahu trepeče, ker jim bodo stanovanja odpovedana, ako ne začno pravočasno graditi. G. župan je kratkotalo mnenja, da v Ljubljani milijonarjev ni, to se pravi, g. župan jih noče videti. Javnost pa je drugega mnenja in ž njo tudi socialna skrb. Ljubljanski župan pravi, da je dolžnost država, da ona postavi hiše. Debat in pričkanja pa je o tej zadevi že dovolj. Hiše se bodo morale staviti čimprej, in staviti jih bodo morali pač oni, ki razpolagajo z pre-

moženjskimi sredstvi za to. Beda vsled pomanjkanja stanovanj je v Ljubljani katastrofalna in težko si je predstaviti muke onih družin, ki se v pomenu besede klatijo po vseh vetrovih bližnje in daljne ljubljanske okolice. Kdor tega ni izkusil, ne ve, kaj se pravi voziti se skozi mesece in mesece vsak dan — tudi ob praznikih — z najzgodnjim vlakom v Ljubljano k svojemu opravku in vračati se pozno zvečer domov. Kedaj pa naj takšen službenec počiva, kedaj se naj posveti svoji rodbini? Takih razkosanih rodbin je sedaj na tisoče in jih bo zmiraj več, ako ne bo novih hiš. To bi moral ljubljanski župan upoštevati.

Še drugo pa bi se dalo govoriti o nepotrebnem podeljevanju domovinske pravice od strani ljubljanskega magistrata, ki včasih na prozoren način ovira pred naseljitvijo take stranke, ki so jim dani sicer vsi pogoji za bivanje v Ljubljani — toda umakniti bi se jim morala stranka, ki v Ljubljani ni nujno potrebna.

RAZSTAVI ROČNIH DEL IN RISB.

Osrednji zavod za žensko domačo obrt je priredil na Turjaškem trgu št. 3 (Kmetijska družba) razstavo ženskih ročnih del. Razstavljeni so razni prtiči, vratniki robčki, torbice, trakovi za damske verižice, otroške vrhne oblečke, gumbi itd. Vsa ta dela so izvršena prav mojstrsko. Zastopane so sledeče tehničke: klekanje in šivanje čipk, belo in pisano vezenje, toledo, filet ter biserniška dela. Vodji tega zavoda g. nadzorniku Vogelniku, ki ima za njega ustanovitev neveljnih zaslug, se je posrečilo pridobiti si izborne učne moči: gđc. Feigel, ki poučuje toledo, belo in pisano vezenje, gđc. Jukič za šivanje čipk, gđc. Vehar Ana za filet, gđc. Pagon in Podobnik za klekanje ter gđc. Vogelnik za biserniška dela. Zavod, ki obstoja šele kake tri mesece je v tem kratkem času dosegel kar najboljšo uspeha. Na tem zavodu se morejo v ženskih ročnih delih izveždati žene in dekleta, katerim je obisk naše višje obrtne šole nemogoč. Pouk je celodnevni; za one, ki imajo le omejen čas, pa obstoje pol-dnevni kurzi. Zeleni je, da se naše žensstvo tega prekorsitnega zavoda poslužuje v kar največjem številu. Toplo priporočamo obisk te zanimive razstave zlasti, ker so razna ročna dela po zelo nizkih cenah tudi uapradaj.

Tudi dekliška moščanska šola pri sv. Jakubu je priredila razstavo ženskih ročnih del in risarij. Pouk v žen. ročnih delih: belo in pisano vezenje, krpanje, pletenje t. dr. je pod spretnim vodstvom svoje učiteljice, priznane strokovnjakinje gđc. Meško kar najbolje uspel. Za to stopnjo so vsa ročna dela nepričakovano dobro izvršena, zlasti, ko pri sedanjih razmerah ni bilo na razpolago materijala, in ker so mu cene tako visoke, da si ga ne more nabaviti vsaka učenka. Tudi gđc. Vašte in Sodnik ste si stekli lepih zaslug za svoje uspešno delo pri pouku v risanju. Ojili ste v prvi vrsti našo narodno ornamentiko, kar je vse hvale vredno. Krasen je sklednik s skledo in krožniki in prav tako ljubki so tudi drugi predmeti: lončki, škričnice, mape, okvirji t. dr., vse okrašeno z narodnim motivom. Poleg tega pa je razstavljenih tudi dosti drugih risb. Priporočamo občinstvu, da si tudi to razstavo ogleda, saj jim nudi dela svojih hčerk.

VAŽNA IZPREMEMBA DOLOČIL GLEDE UVOZA LUKSURIOSNIH PREDMETOV.

Prepoved glede uvoza luksurijsnih predmetov, katere je bila objavljena v Uradnem listu št. 41 z dne 31. marca 1920, je sedaj izpremenjena in omiljena z naredbo finančnega ministra z dne 10. junija 1920, broj 38.185. Po tem ukazu je dovoljeno zopet uvažati sledeče stvari: iz carinske postavke 278: žamet, utisnjen, za moško obleko; iz postavke 284: traki za čevlje; iz postavke 351: patroni za slikarje; iz postavke 359: tkanine iz žime; iz postavke 372: čevlji iz tkanin vseh vrst, izvzemši svilene in polsvilene; iz carinske postavke 413: ščetke za brivce in za zobe; iz postavke 419: gumbi iz kosti in roževine in drugega priprostega živalskega materijala za rezbarijo; iz postavke 434: sedišča za stole; iz postavke 440: lasnice in gumbi brez finega in najfinjšega materijala; iz postavke 444: gumbi iz koščanca; iz postavke 456: patrone za slikarje; iz postavke 508: gumbi iz porcelana; iz postavke 518: gumbi iz stekla; iz postavke 572: gumbi, za-kačke, zaponke in druge potrebščine iz železa iz jekla za izdelovanje moške in ženske obleke; iz postavke 595: gumbi iz čli-ka; iz postavke 605: gumbi iz cina; iz postavke 622: izdelki iz medenine, ki služijo za tehniške, stavbiške in obrtne potrebe; iz postavke 630: predmeti za uniforme in mašna oblačila: tkani ali pleteni trakovi brez ozira na material, ki po načinu izdelka služijo za okras in opremljenje moških klobukov, ako jih uvažajo izdelovalci klobukov.

Po novem ukazu se pa prepoveduje uvoz: lakiranega usnja (postavka 374), obuvala iz lakiranega usnja (postavka 379), ali deli iz takega usnja izdelani, obuvala iz jelenovega usnja ali deli iz takega usnja.

prirojeno lakirano usnje za obuvala (postavka 386), konečno izdelki iz medenine, ki ne služijo tehničkim, stavbiškim in obrtnim potrebam.

Po novem ukazu je minister pooblaščen, da dopušča import vseh predmetov, ki so potrebni za industrijska, tovarniška in obrtna podjetja, toda pod posebno uporabno kontrolo, ki jo predpiše minister finance. Pod enakimi pogoji se bo dopuščalo import obveznega materijala in kirurških potrebščin, kakor tudi lekarnarskih meril.

Blago, katero je goril navedeno kot prepovedano za import, se sme uvažati,

Prestolonaslednik na Bledu.

Bled, 29. junija.

Prihod.

Včeraj ob 11. uri, celo uro pred napovedanim prihodom so zagrmeli topiči in naznanjali da se bliža prestolonaslednik. V pestro množico, ki je pričakovala regentovega prihoda, je prišlo nemirno pričakovanje. Od vseh strani je bilo videti kako hitro iz zdravilski gosti, ki o nenadnem prihodu še niso bili obveščeni, proti špalirju narodnih noš. Sem pa tje se je hitro premikala kaka deputacija, ki je še pravočasno zvedela za zgodnji prihod. In že se prikaže od hotela Beograda sem med ličnimi iz smrečla napravljenimi stebri prvi vodilni avtomobil, kateremu sledi banderji jezdecev, sestojeh iz kmetijskih fantov in sokolov, pod vodstvom župnika Kleindinstja. Ponosno jezdi ta častna konjenica, za njo pa se prikaže v avtomobilu, obsumet od cvetja, prestolonaslednik v svetli uniformi, poleg njega deželni predsednik dr. Brej. Topiči pokajo, zvonovi zvone in med navdušenimi klici šolske mladine ter vsega občinstva se pomika voz počasi naprej. Fotografji imajo mnogo dela. Na vseh koncih in krajih je videti aparate, ki fotografirajo spreved. Prekrasna slika se nudi od pošte navzdol. Jezeru se svetlikajo nasproti na desni in levi pa notri do Molarjeve kavarne naše lepe gorenjske narodne noše, med katerimi je bilo opažati mnogo prekrasnih peč. Tudi posebna skupina lovcev je privozila na vozovih, okrašenih z lovskim plenom, v pristanih lovskih in narodnih nošah je pozdravila regenta, od katerega je znano, da se zelo zanima za naš gorenjski lov in njega posebnosti, zlasti divjega petelina in gamze. Od hotela Toplice se pomika spreved hitreje. Tu je čista precej ozka ter deloma vsekana v skalo. Rediteljski odbor je pristopil tu samo ovek špalir. Vendar pa vozijo avtomobil razmeroma počasi, da se nudi prestolonasledniku miren pogled na jezero, ki se ravno od te obale najlepše vidi. Ko zavozijo avtomobil na Mlino, zopet slavoloki, zopet nepregledna množica in burni klici. Posebno lep je most čez Jezernico. Mimo lepo okrašenega hotela Petran se vozil spreved, zapustivši deželno cesto, po jezerski cesti mimo Zake in kolo-dvora, vedno pozdravljan od skupin navdušenega naroda.

Pozdravi in deputacije.

Tako pripelje avtomobil mimo Prešernovega spomenika do Zdraviliškega doma, kjer že čakajo deputacije. Urnebesni živjo pozdravi vladarja, ki izstopi s celim spremstvom. Pozdravi ga kot prvi blejski župan Rus v vznesenem govoru, koj nato zastopnik koroških županov g. Mater iz St. Jakoba v Rožu v krepkih besedah polnih narodne samozavesti in prepričanja v našo zmagavo. Predsednik deželne vlade predstavi borovellškega okrajnega glavarja dr. Ferjančiča in številno vrsto deputacij iz blejskega kota, zastopnike sokolstva, orlov, župane, poslance, zastopnice narodnega ženstva itd. Prestolonaslednik govori v vsakim v prisrčnem in ljubeznivem govoru, ki mu je povsod mahoma osvojil vsa srca. Po sprevedu bi moral stopiti prestolonaslednik zopet v voz in se naprej peljati. Toda prestolonaslednik gre raje peš med oduševljenim narodom do hotela Malnar. Cesta je nabito polna ljudi in reditelji so v resnih skrbih. Toda naš Aleksander vde, da je med svojim narodom bolj varen, kakor so bili prejšnji vladarji v senci tisočih bajonetov. Ta prizor je na vsakega napravil najgloblji utis.

Po jezera.

Ob pol 1. uri se je vršil pri Malnarju slavnostni obed, med katerim so sokoli, orli in gasilci zaprli dohod, da bi prevelika gneča ne motila. Med obedom prinese lastnik hotela g. Kenda pred regenta ploščo ter ga prosi, naj vpiše vanjo svoje ime, da jo pritrudi kot večni spomin na posej vladarja na pročelje svojega hotela. Jako ljubko je bilo videti brhke sokolice v sokolskem kroju, ki so pri obedu stregle prestolonasledniku in njegovemu spremstvu. Proti 2. uri se vzdigne prestolonaslednik in se poda po kratkem razgovoru z nekaterimi l med gostov v častnem špalirju rediteljev, Sokolov in Sokolic k slavnostno okrašenemu čolnu. Vreme, ki je bilo dopoldan malo oblačno, se je medtem zjasnilo. Zarko poletno solnce sije na jezero, ki se blesketa v tisočih in tisočih žarkih. Naše divne gorenjske planine so odkrile svoj plašč kakor bi tudi one hotele pozdraviti svojega vladarja. Triglav se je zablestel v snegu in otec stol je mogočno zri na ljubko sliko, ki se je razvila na jezeru. Nepregledna množica čolnov obdaja bogato okraščeno regentovo ladjo. Ko se začne bojna flotila pomkati, zagrmje topiči raz Pečel na gradu, zvonovi raz otoka, ki so se rešeni iz vojne višare,

ako je bilo odpravljeno tekom 10 dni pa uveljavljenju tega ukaza all pred tem časom ter ako dojde na naš; ozemlje tekom 2 mesecev. Glede pogojev, katere je izpolnil, in dokazov, katere je donesi, veljajo predpisi v ukazu z dne 22. marca 1920, G Br. 22.892. Ta ukaz velja tako za politike kakor za pošne pošiljajve.

One predmete, katerih uvoz je prepovedan po naredbi z dne 19. marca 1920 in po predstojećem ukazu, smejo uvažati naši državljani, ki se vračajo iz inozemstva, kjer so se mudi zaradi zasluzka. Vrednost ne sme presegati 100 dinarjev.

pošiljajo svoj milo čisti bronasti glas preko jezera; iz ladij in čolnov, ki se vrte okolu prestolonaslednikove ladje, pa done neprenehoma navdušeni živijo klici, ženstvo sip. Je planinske cvetke na regenta in pevci pod vodstvom župana Rusa pojejo na brodu, ki čaka v sredini jezera, prelepe slovenske pesmi. Ko dohiti vladarjeva ladja pevce, mu doni nasproti prelepi »Pozdravljajen TI, o gospodar...«. In potem se vrstilo naše slovenske pesmi »Po jezeru bliz Triglava«, »Otok bleški, kinč nebeski«, »Meglica«, in še vse polno drugih narodnih popevk.

Na otoku.

Ko se bliža regentova ladja otoku, se zvonjenje spreminja v pristno slovensko prihrkavanje. Raz otoka donijo navdušeni živijo klici. Ko privozi spreved pred stopnice, ki vodijo od lužne strani k cerkvi na otoku, se nudi nepozaben prizor. Vseh 99 stopnic je zasedla šolska mladina, ki mahaje z zastavicami prepelva v lepo ubranem soglasju himno »Bože pravde«. Ta prizor je bil najlepši na celim jezeru, morda po celim potovanju regentovem, in se mu je gotovo vtisnil neizbrisno v spomin. Ko pride regent do zadnjih stopnic, ga pozdravi pri mežnarji skupina mladih tamburašev in tamburašice učencev iz Jesenic. Vidno presenečen postoji regent in posluša nekaj časa, potem se pa poda skozi špalir šolske mladine pred cerkev, kjer ga čaka duhovščina, na čelu ji domači župnik duhovni svetovalec Oblak. V krepkih besedah ga ta pozdravi, ter mu želi, opozarjajoč ga na čudodelni zvonec otoški, da bi se mu izpolnile vse njegove želje, ki jih pove vsega-močnočnemu med zvonjenjem. Ko prime prestolonaslednik za vrv čudotvornega zvonca, zadoni v cerkvi mogočni korol Ave Maria. Svečano in globoko ganjute prestese vse poslušalce in vsak molil na tihem z vladarjem vred za velikost in srečo naše domovine in za skorajšnje odrešitev naših dragih bratov tam zadaj za bohinjskimi gorami, ki jih tako blizu drži še v svojih krepkih tujih pohlep. Ko se vrne prestolonaslednik iz cerkve, mu izroči mlada Bleščanka z lepim nagovorom v verzih prekrasni šopek planink, encijana in sleča, ki je bil za sprejem nabran daleč gorl pod sivimi skalami Triglava. Nato predstavi predsednik deželne vlade dr. Brej generalnega komisarja za tujski promet dr. Andrejko, ki prosi regenta, da se vpiše v spominsko knjigo blejskega otoka. Ob tej priliki mu izroči tudi krasno vezan album s 25 najlepšimi slikami naše Slovenije. Prestolonaslednik z vidnim zanimanjem pregleduje slike, čeprav ga opozarjajo, da čas hiti. Posebno so ga zanimale Bohinjsko jezero, Kranjska gora, in naši obmejni vršaci, kakor Triglav, Prisnjnik, Razor in Jalovec, nad vse pa izvir Savice, kraljice jugoslovanskih rek. Ko se poda prestolonaslednik na to proti čolnu, je prišlo do jako ganljivega prizora. Koroška šolska deca, ki se mu vsled preranega prihoda ni mogla pokloniti pri oficijelnem sprejemu pred zdraviliškim domom, ga je tu spontano pozdravila. Deklica v priprosti obleki stopi pred njega, ter mu v imenu svojih sošolk in sošolcev ponudi plaho in udano mu sreča v oči šopek cvetic. Prestolonaslednik se ganjen nagne k njej, ter jo poljubl. Tedaj pa zaori iz globoko ganjenih src vseh gledalcev navdušeni klici: Živio naša Koroška, živio njen vladar Aleksander.

Odhod.

Ko so se čolni odmakali od otoka je šolska mladina še vedno stala na stopnicah in mahala svojemu prijatelju v slovo svoje zastavice in mu kilcala na svidenje. Pri Petranu so čolni obstali; ko se je prestolonaslednik izkrcal, se mu je poklonil lastnik hotela Petran g. Mihael Černe, njegove hčerke pa so prestolonasledniku ponudile prekrasne šopek iz samih triglavskih pečnic, murk in sleča. Tudi vse spremstvo je dobilo po en šopek kot spomin na naš planinski raj. Točno ob 3. uri, kakor je bilo napovedano, so se odpravili avtomobili med urnebesnimi živjo klici oduševljenega naroda naprej proti Begunjam.

Bled ni doživljal še tako prekrasnega dne in v srca vseh, ki so videli in čuli prestolonaslednika se je vtisnil spomin na Vidov dan 1920, nezbrisno in za vedno. Kakor čujemo se je regentu Bled tako omilil, da je izrekel željo bivati v tem planinskem rajju dal časa. Slovenci pričakujemo nestrno tega trenutka, ko bomo mogli spovedati vladarja pozdravili zopet v svoji sredi, ter mu pokazati vse one čare, ki jih hrani blejski kot v okolici našega letovja. Šta. Predvsem pa naš divni Bohinj in izvir Savice, ki ju zaradi prepričljivega časa sedaj all bilo mogoče posetiti.

Nekaj besed o naši operi.

V 138. številki „Slov. Naroda“ je objavljen podlistek ki se bavi z zgodovino slovenske opere v Ljubljani. G. avtor pa je hotel izražati priklono in je v uvodu in koncu članka povedal par krepkih o Krpanovi kobili. Stvari s tem ni preveč koristil, kajti kdor danes zagovarja Krpanovo kobilo, mora biti ali njen gospodar ali pa njen hlapec, in gospodar kakor hlapec, ki svojo žival nevrpašeno čez mero hvalita, postaja smešen, ker je nje namen s tem razkrinkan. Bodi kakorkoli, g. avtor izliva svoj srd nad mladimi petelinčki (mlada generacija glasbenikov), kateri tako ošabno sedajo na plотовe kriče in si drznejo imeti svoje mnenje o gledališčni vrstjanosti, ki so vendarle (vsaj kakor zgodovina pravi v članku namreč) monopol gospodarja Krpanove kobile in njenih starih hlapcev. Tu pa

le g. avtor v temeljiti zmoti. Mladim petelinčki nimajo prav nič svojega mnenja, kar se tiče zgodovine naše opere, nasprotno so si prilastili avtorjevo mnenje, namreč da smo res imeli svojo opero, in sicer z ozirom na razmere zelo dobro opero. Moramo konstatirati to zmotno g. avtorja; sem v tem so naša mnenja različna, da ta dobra opera ni zaslug gospodarja Krpanove kobile. Vse je res: imeli smo le enega kapelnika, imeli smo maiben, le za večere angažiran zbor, imeli smo maiben ensemble solistov, imeli smo le voj. orkester, ki je bil le malo na razpolago, in vendarle je stvar tekla naprej. Da, kar čuditi se moramo, ko čitamo statistiko g. avtorja ali še bolj če pogledamo programe prejšnjih let. Kako raznoliče v repertoariu, kak tempo v študiranju! Kako redke odpovedi predstav! G. avtor nam je podal točne statistične podatke, ki se lahko dobe toliko le v arhivu gledališča; nehoti smo torej dobili prepričanje,

da ima on tudi zveze z današnje opero. Prosili bi ga, da nam morebiti v enem svojih poznejših člankov pojasni to, česar mi ne moremo razumeti. Namreč: Zakaj imamo danes, ko so razmere mnogo ugodnejše kot nekdanj, mnogo slabšo opero kot takrat. Takrat smo imeli maiben zbor le za večere angažiran, zdaj imamo krog 50 ljudi stalnega zbora, — takrat volaški, danes svoj velik stalni orkester, 4 ali 5 kapelnikov, okrog 25 solistov, velik tehnični personal itd. Zakaj ni naša opera boljša kot takrat, zakaj ni mnogo slabša, da tako slaba, da se začnemo čuditi. Posebno letošnja sezona, (ko so bile porodne bolečine gledališča že prestane in smo pričakovali smotrenega dela), nas je naravnost razočarala. K večjemu 3 do 4 dela so bila vprizorjena umetniško zadovoljivo, vse ostalo pa slabo ali zelo slabo. Zasedbe so bile tu tam slabe in krivične, spremembe v repertoariu in odpovedi predstav so bile skoraj na dnevnem redu, in sicer

radi boleznih pevcev. Ali se sme to zgoditi pri gledališču s tako ogromnim personalom kot je naša opera, ko je vsaka vloga lahko 2—3krat zasedena. Kakšen je bil repertoar sam! Pa se Bog usnil! Večinoma plitva dela laškega izvora. Slovenska glasba je bila skoraj popolnoma ignorirana, nemška pa sploh ni prišla v poštev. Slovenska opera je pastorka pri nas. Razven par popularnih čeških in dve operi Čajkoveškega ne poznamo ničesar. Ruska operna literatura je poleg nemške in italijanske najbogatejša. Notni material je ves na razpolago v Lipskem, tako da dobava not ne more biti vzrok tega ignoriranja. Ostane edino le še nepoznanje teh del ali principijelen strah pred vsem kar je novo in nepoznano. To glede repertoarja. G. avtor „Narodovega“ podlistka, kako je pa z osebjem? Imamo tukaj par slabih in precej zelo slabih pevcev, ki so primerno plačani. Po večini so tužci. Naše dobre moči pa

se potikajo po svetu, ali pa so ponos opernih zavodov na Dunaju, Pragi, Zagrebu, Osijeku itd., ker jim ne moremo plačati tega, kar jim plačajo tužci. Zakaj se povsod in na vsakem koraku opaža zapostavljanje Slovencev in protežiranje tuincev. Kaj se je storilo do danes, da bomo vsaj v dohodnem času imeli v resnici narodno opero, a ne od vseh 4 strani skupaj zgnani pestri ansambl, ki mu je usoda naše umetnosti le v toliki meri pri srcu, v kolikor se ona tiče njegove kariere. Kdaj bo konec nečloveškemu pačenju našega jezika na odru; prestopok, ki bi ga ne dovoljevala na svetu nobena publika razven ljubljanske. G. avtor, ki ste se potrudili tako lepo osvetliti preteklost naše opere, storite nam uslugo in osvetlite tudi razmere sedanjosti in če imate kaj proroškega duha, vrzite tudi par žarkov v bodočnost. Mi Vam bomo iz srca hvaležni. Petelinček.

Mali oglasi.

Prodaja se:
Oprave za spalne sobe, cenejše vrste, pleškane se prodajo. — Jenkova ulica št. 7. 1062

Prodaja: 1 centrifugal-sesalke, proizvajajo 800 l v minuti, 1 motor za vrtilni tok 2 HP 220 voltov, 1 izvrsten gramofon s 100 ploščami. — Naslov v upravnistvu lista. 1060

Pisalni stroj malo rabljen „Adler“ model 15 ali „Smith Premier“ model 10, se po ugodni ceni prodajo. — Na ogled v pisarni tvrdke PATERNOST & REMIC, Ljubljana, Rimska cesta 2.

110 hl prvovrstnega belega vina „Bizejčana“, letnik 1919 lastnega pridelka, se po zmerni ceni odda. Tudi v manjših količinah. Ponudbe pod „Vino 16“ na upravo „Jugoslavije“ v Mariboru, Glavni trg. 1065

Prodaja se večja množina srebrnih kron, ena vrva za seno, in pa možko kolo. Dunajska c. 7. v baraki.

Prodaja se 7 mizarskih strojev in bencinmotor. Naslov se poišče v upravi.

Kuplj se:
Otroci vozček rabljen in še dobro ohranjen se kupi. Naslov pove uprava lista. 1053

Službe:
Konzulat Čehoslovaške republike išče gospodinjico za pisanje na stroju. Predpogoj znanje slovensčine, po možnosti češčine. Nestop takoj; plača po dogovoru. Reflektantije naj se zgledajo pri Čehoslovaškem konzulatu — hotel Union št. 7. 1058

Blagajničarke se sprejme v kavarni „Zvezda“. Prednost imajo one, koje imajo stanovanje, so dobro izveščane v računstvu, lepega vedenja, zanesljive in poštene. Predstaviti se je od 11.—12. ure v kavarni. 1065

Sprejme se takoj učencev v trgovino iz okolice mesta Ptuj, koji bi imeli hreno in stanovanje doma. — SCHULFINK & HOINIK, Ptuj, Slovenski trg. 1064

Iščem izveščane kuharice ev. gospodinjice iz poštene hiše, katera bi obenem lahko imela na račun dobro ldočo gostilno v prometnem kraju na deželi. Ponudbe pod „Poštenost“ na upravo lista. 1063

Dve učenci v trgovino z mehanim blagom in hlapca h konjam sprejme tvrdka Vinko Narat v Silivnici pri Sv. Juriju ob južni železnici. 1052

Uradnik sedaj v Brnu, Morava, 32 let star, vojašine prost, absolvent 4 realk več češkega, nemškega in laškega jezika, z pisarniško in spedijsko prakso išče primerno službo v Jugoslaviji; najraje v Celju ali okolici. Ceneje ponudbe prosim pod šifro „Brno“ na upravo. 1062

Trg. sotrudnik izurjen v mehaniki stroji išče službo v mestu ali na deželi. Cenj. ponudbe se prosijo na upr. Jugoslavije. 1045

Razno:
Svarilo: Svarim vsakogar, da ne posodi na moje ime ničesar, ker nisem plačnica za nikogar. — D. Kepa, Vir pri Demžalah. 1059

Silko za legitimacije izvršuje najhitreje Hugon Hibšer, fotograf, Ljubljana, Valvazorjev trg 7. nasproti Križanske cerkve.

Kupujem in prodajam

vse vrste starine (antikvite) kakor: narodne noše, umetnine, preproge, stariška stekla in porcelan itd., kakor tudi umetno, nerabno zobovje. Konec-sijoniran posredovalec pri prodaji in nakupu posestev in nepremičnin. Albert Bergane, brivec in starnar, Ljubljana, Frančiškanska ul. 10. 86

Franjo Paar, Varaždin,

Brzojav Paar Varaždin
Ustanovljeno god. 1912.
Prva hrvatska trgovina panjev in čebelarških izdelkov.
Lastni izdelki umetnega satja.

Dobro izveščano
strojepisko
se sprejme takoj.

Prvovrstno blakalurno
TRSJE

dobavlja (tako) v vsaki množini dokler v zalogi, kakor tudi hrastove parketne desice najceneje tvrdka JOS. PUH, Ljubljana, Gradaška ul. 22.

Oglje in drva
se kupijo. Ponudbe na: „Anončno ekspedicijo“, AL. MATELIČ, Ljubljana.

Drva in oglje
se dostavlja na dom najceneje Srebotnjak, Kolodvorska ul. 31. Istopam se kupi večja partija oglja za izvoz.

Med. univ. Dr. VILJEM BLANKE
naznanja slavnemu občinstvu, da začne ordinirati od 1. VII. dalje predpoldan od 9.—12. ure v PTUJU, Panonska ul. 8, I. ndst. (nasproti pošte). 953

Razprodam!

konceptni, črtani, karirani, fini pisarniški, pisemske mape, svileni, risalni trgovski pergamentni papir in vse šaleke potrebšćine.

Na debelo in drobno.

Dunajska c. 6/1. Jos. Omersa, Ljubljana Dunajska c. 6/1. Za odgovor naj se priloži znamko.

Tiskovine vseh vrst

za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje lično, hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“
v Ljubljani, Stari trg številka 19.

Naročila sprejema tudi upravnistvo „Jugoslavije“ v Ljubljani, Marijin trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v 18 Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

Stavbeno podjetje

Tavčar & Svetina

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 6.
se priporoča.

Zaloga pohištva in tapetniška delavnica

Brata Sever,

Ljubljana, Gosposvetska cesta (Kolizej) priporoča vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
!! Vabimo na ogled! !!

Mlatilni stroj

na paro, popolen z pritiskinami znamka Clayton Shuttleworth 6 konjskih sil, v dobrem stanju se ceno prodajo. IVAN NEMEC Murska-Sobota (Prekmurje) 992

Prodaja se lepa novozidana hiša s posestvom, zraven 2 orala vinograde, dva orala nivy, dva orala gozda in en oral sadonosnika. Cena 16.000 dinarjev. Kje pove Franc Možgan, Popovec, p. Selo pri Ptuj. 980

Enonadstropna
vila z vrtom
v Ljubljani se prodajo. Naslov pove Anončni zavod Drago Beseljak Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 996

Odvetnik
dr. Alojzij Juvan
v Mariboru
naznanja, da se nahaja njegova pisarna na Aleksandrovi cesti številka 18. I. nadstropje. Telefon 333.

Priporoča se slavnemu občinstvu
IVAN CARMAN
Izdelovatelj usnjatih dokolenic (gamaš)
Ljubljana Zg. Šiška št. 42.

Vsakovrstne slamnike, različne torbice, predpražnike, slamnate šolne in druge pletarske izdelke priporoča po primerni ceni g. trgovcem

Franjo Cerar, tovarna slamnikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani. 358

Konjak

Pri slabostih vsled starosti, težkočah v želodcu, pešanja moči je **stari vinski konjak** pravo življenje vzbujajoče sredstvo. — Dve literski steklenici pošlje z zabojem vred kot zaporno blago franko za v naprej poslanih 180/40 K ter za porto in pakovanje (odbišči povzetje) 16/40 K, skupaj za 196/80 K **BENES KERTL**, veleposesnik, grad Golič pri Konjcah, Štajersko.

Kava, čaj

Čokolada
Kakao
Bonbone
Kavni prídadek
Konjak
Rum
Likerje
Sampanjee
Namizna vina
Mandelje
Rožine
Dišave
Paradižnik
Riz
Slive

razpošilja po celem kraljestvu
Jos. Fabiani
Ljubljana, Prešernova ulica št. 54.

Tkanine - perilo - modno blago

Velike zaloge! **Tvrđka** Najnoviji vzorci
Raimondo Malusa & Co., Trst,
via San Lazzaro številka 10. 751

Hrvatska salama I. vrste

priznana najbolje in najizvrstnejše kakovosti, potem drugi tovarniški proizvodi, kakor letna salama, ter salama iz šunke, suho svinjsko meso, razne vrste slanine, zajamčeno čista svinjska mast po najnižjih dnevnih cenah. Odprava z železnico in pošto.

Prva hrvatska tvornica salam, sušenega mesa in masti **M. Gavrilovića sinovi d. d. PETRINJE.**

Pozor! Pevci in pevška društva! Pozor!

Mala pesmarica

za moški zbor; žepna izdaja 11x15 cm

Štev. 1. Davrin Jenko: Sto čutiš, Srbije tužni?
2. Ivan pl. Zajc: Zrinjsko-Frankopanka.
3. Anton Hajdrih: Slabo sveča je brlela.
4. Anton Hajdrih: Pod oknom.
5. Anton Hajdrih: V sladkih sanjah.
6. Anton Hajdrih: Jadransko morje.

Vsaka pesem stane 1 K; 11 izvodov 10 K.
Številka 6 stane 2 kroni, 11 izvodov 20 kron.

Dobiva se v
Zvezni knjigarni, Ljubljana, Marijin trg številka 8.

SLADKOR

v kockah razpošilja dokler traja zaloga in sicer: pri odjemu najmanj 50 kg po K 64.— za kg, 500 kg po K 62.— za kg. Dalje dobavlja po naročilu franko vsaka postaja v Sloveniji samo vagonске pošiljave:

Banatsko pšenico po K 700.— za 100 kg.
Zdravo koruzo po K 480.— za 100 kg.

Za solidnost blaga se jamči ter se priporoča tvrdka **PATERNOST & REMIC, Ljubljana**
Rimska cesta št. 2.
Brzojavi: PAREM LJUBLJANA : Brzojavi

Pozor! Tovarne, žage, umetni mlini, delavnice. Pozor!

Danes je ravnokar dospela večja partija

„Fesslerjevih“ gonilnih jermenov

v širini 5—16 cm in v vsaki poljubni dolžini. Fesslerjevi gonilni jermeni so ravno tako dobri kakor usnjati.

Za celi dve tretinji socenejši od usnjatih.

Skraina natezalna prožnost. — Mojstersko dovršeno delo preciznosti. — Izvrstna adhaesija. — Ti jermeni tečejo brez vsakega žuma in sunka ter favno. — Siguren prenos sile. — Prilagodijo se vsakemu žlebu. — Fesslerjevi jermeni se danes uporabljajo v tristo veleobratih. — Razpošilja jih točno in takoj iz Maribora:

„DRAVA“, lesna trgovina ind. d. d. v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 7.